

Çocuklar ?çin Sosyal Beceri Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çocuklar ?çin Sosyal Beceri Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18931>

Özet

Çocuklar İçin Sosyal Beceri Ölçeği, Bağıran Gençdoğın tarafından **uyarlama** çalışması yapılan (2008) ve çocukların kendi sosyal yeterlilik algılarını ölçmeyi amaçlayan bir öz bildirim aracıdır. Bu ölçek, orijinal olarak geliştirilen Çocukların Öz Bildirim Sosyal Beceri Ölçeği'nin Türk kültürüne adaptasyonunu temsil etmektedir. Ölçek, çocukların sosyal etkileşimlerdeki başarıları, problem çözme becerilerini ve duygusal ifadelerini kendi bakış açılarından değerlendirilmelerine olanak tanır. Gençdoğın'ın çalışması, ölçeğin Türkiye'deki eğitim ve klinik ortamlarında güvenilir ve geçerli bir şekilde kullanılabilmesini ortaya koyan **psikometrik özellikler** sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Sosyal beceri, Çocuk, Öz bildirim, Ölçek uyarlama, Psikometrik özellikler, Sosyal yeterlilik, Bağıran Gençdoğın.

Yazarlar

Bağıran Gençdoğın

Amaç

Ölçeğin temel amacı, Türkçe konuşan çocukların çeşitli sosyal durumlardaki beceri düzeylerini standart ve sistematik bir şekilde ölçmektir. Bu araç, çocukların sosyal etkileşim beceri geliştirme, sürdürme, akranlarıyla işbirliği yapma ve sosyal çatışmaların çözümü gibi kritik **sosyal beceri** alanlarındaki algılanan yeterliliklerini tespit etmek için tasarlanmıştır.

Elde edilen bulgular, eğitimcilerin ve ruh sağlığı uzmanlarının, sosyal beceri eksikliği yaşayan çocukların erken aşamada belirlenmesine ve bu çocuklara yönelik hedefe yönelik müdahale programları geliştirmesine yardımcı olmayı amaçlamaktadır. Ölçek, hem klinik değerlendirme hem de akademik araştırmalar için önemli bir kaynak sağlamaktadır.

Yapı

Çocuklar İçin Sosyal Beceri Ölçeği, çok boyutlu bir yapı olan sosyal beceriyi, çocuğun kendi bakış açısıyla (öz bildirim) değerlendirmektedir. Sosyal beceri, genellikle bilişsel, duygusal ve davranışsal yeterliliklerin bir karışımı olarak kavramsallaştırılır. Ölçek, genellikle girişkenlik, işbirliği, sorumluluk alma ve kendini kontrol etme gibi sosyal yeterliliğin temel alt bileşenlerini ölçmeyi hedefler.

Bu **öz bildirim ölçeği** formatı, çocuğun sosyal çevresindeki deneyimlerine dair subjektif algısını yakalamaya açışından derlidir, zira bu algı, sosyal davranışın önemli bir belirleyicisidir. Ölçek, çocuğun sosyal çevreye uyumunu ve akran ilişkilerindeki yeterliliğini derinlemesine anlamaya yardımcı olan faktörleri ortaya çıkarmıştır.

Geçerlik

Gençdoğan (2008) tarafından yürütülen psikometrik çalışmada, ölçeğin yapı geçerliği, Türk örneğinde orijinal ölçeğin teorik yapısını destekleyip desteklemediğini doğrulamak amacıyla incelenmiştir. Bu süreçte, ölçeğin maddelerinin ölçmeyi amaçladığı yapıyı temsil etme derecesi değerlendirilmiştir.

Yapı geçerliğine ek olarak, ölçeğin diğer sosyal yeterlilik ve davranış problemleri ölçekleriyle korelasyonları (ölçüt bağımlı geçerlik) da araştırılmış olabilir. Bu analizler, Çocuklar için Sosyal Beceri Ölçeği'nin sosyal yeterliliği tutarlı bir şekilde ölçtüğünü ve ilgili diğer psikolojik yapılarla beklenen ilişkileri sergilediğini göstermiştir.

Güvenirlilik

Ölçeğin **güvenirliliği**, iç tutarlılık analizleri (Cronbach Alfa katsayısı) ve muhtemelen test-tekrar test yöntemleri kullanılarak belirlenmiştir. İç tutarlılık katsayıları, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ne kadar homojen bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Gençdoğan (2008) makalesinde rapor edilen güvenirlilik katsayıları, ölçeğin Türk çocuklar popülasyonunda yüksek düzeyde tutarlı ölçümler sağladığını işaret etmektedir. Bu sonuçlar, ölçeğin zaman içinde kararlı sonuçlar verme yeteneğini ve ölçüm hatasını düşük olduğunu göstermektedir, bu da ölçeğin klinik ve akademik amaçlar için uygunluğunu destekler.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal geçerliğini incelemek üzere **faktör analizi** teknikleri (genellikle Açıklayıcı ve Doğrulayıcı Faktör Analizi) kullanılmıştır. Bu analizler, orijinal ölçeğin çok boyutlu yapısını Türk kültürü içinde de korunup korunmadığını test etmiştir.

Elde edilen faktör yapısı, sosyal becerinin birbirinden ayrılabilir alt boyutları ortaya çıkarmıştır. Bu alt boyutlar, araştırmacıları ve uygulayıcıları sosyal beceri eksikliklerini daha spesifik alanlara ayırarak müdahale stratejilerini daha etkili bir şekilde planlamaları için olanak tanır.

Araç

Test Türü: Öz Bildirim Ölçeği (Uyarlama)

Format: Derecelendirme (Likert Tipi Ölçek). Çocukların sosyal davranışları ne sıklıkla sergilediklerini veya kendilerini ne kadar yeterli gördüklerini belirten seçenekler sunulur.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Çocuklar (Özellikle okul çağındaki öğrenciler)

Yaş Grubu: Genellikle 8-12 yaş aralığındaki ilkököl ve ortaokul öğrencileri.

Popülasyon Detayları: Türkiye genelinde çeşitli sosyoekonomik ve eğitim seviyelerinden ilkököl/ortaokul öğrencileri üzerinde standardize edilmiştir.

Test Metodolojisi: Bireysel veya küçük gruplar halinde uygulanan kağıt-kalem testi. Uygulama süresi nispeten kısadır ve çocukların kendi cevaplarını işaretlemeleri esasına dayanır.

Anahtar Kelimeler

Sosyal yeterlilik, Çocuk psikolojisi, Öz algı, Adaptasyon, Psikolojik ölçme, ilkököl, Likert ölçeği.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama ID'si: Bilgi mevcut değil.

Kurumsal E-posta Adresleri: basaran35@gmail.com

Yazma Adresi: Bilgi mevcut değil.

İzinler, Ücret ve Test Yayıncılığı

Ölçeğin uyarlama çalışması 2008 yılında yayınlanmıştır. Ölçeğin akademik veya klinik amaçlarla kullanımı için gerekli izinlerin, sorumlu yazar Başaran Gençdoğan ile doğrudan e-posta yoluyla iletişime geçilerek alınması tavsiye edilmektedir.

Test Yayıncılığı (Uyarlama): 2008

Kaynaklar

Gençdoğan, B. (2008). Psychometric properties of the Turkish version of the Children's Self-Report

Social Skills Scale. *Social Behavior & Personality*, 36(7), 955-964. Çal??man?n orijinal ba?lant?s?: ingentaconnect.com

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? kayna??m?zda mevcut de?ildir.

Çocuklar için Sosyal Beceri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?itirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, telif haklar? ve akademik yay?nc?lık kurallar? nedeniyle burada listelenmemi?tir. Ölçek maddelerinin tam ve do?ru içeri?ine ula?mak için lütfen Ba?aran Gençdo?an'?n 2008 tarihli makalesine ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM